

Milion chviliek pro skutečnou demokracii

Andrej Babiš je v kolosálním střetu zájmů. Je to logické a není to nic nového. Ve chvíli, kdy se jako multimiliardář a vlastník koncernu Agrofert pustil do politiky, stal se ztělesněním prorůstání ekonomické a politické moci – tedy oligarchizace.

Problém ale není jen v Babišovi a jeho hnutí ANO, které je politickou divizí Agrofertu. Problém je v tom, že systém, který klade za svůj hlavní cíl zisk, vždy vede ke koncentraci bohatství, a vždy tedy bude tvořit lidi, jako je Babiš. Vzpomeňme na vykutálené podnikatele jako byl Viktor Kožený, nebo Vladimír Železný, nebo současné postavy „krále exekutorů“ Tomáše Vrány, Pavla Tykače, nebo Zdeňka Bakaly. Miliardáři, často sponzoři velkých stran, svoje zájmy prosazují jinak než ve volbách – u nich platí, že promlouvají peníze.

Zatímco jedna skupina komerčních medií (MF Dnes, Lidové noviny) klidně ignoruje masové protesty, aby chránila svého vlastníka a premiéra, druhá (Hospodářské noviny) přináší podbízivý rozhovor s vlastníky investičního fondu, který drží pod krkem čtyři desítky tisíc nájemníků na Ostravsku. Rukojmím zájmu velkého byznysu se tak můžeme stát kdykoli, ani k tomu nepotřebujeme Marka Prchala.

Lidé, kteří dnes organizují protesty proti Babišovi, ale tak daleko nevidí. Místo kritiky systému se zaměřují na kritiku jednoho člověka a domnívají se, že jeho odstavení postačí k obnově té správné „liberální demokracie“. Často se odvolávají na rok 1989 nebo na „odkaz Václava Havla“. Ve skutečnosti je oligarchizace jen logickým vyústěním cesty, kterou jsme po roce 1989 nastoupili: zvyk-

Milion chviliek pro skutečnou demokracii

Andrej Babiš je v kolosálním střetu zájmů. Je to logické a není to nic nového. Ve chvíli, kdy se jako multimiliardář a vlastník koncernu Agrofert pustil do politiky, stal se ztělesněním prorůstání ekonomické a politické moci – tedy oligarchizace.

Problém ale není jen v Babišovi a jeho hnutí ANO, které je politickou divizí Agrofertu. Problém je v tom, že systém, který klade za svůj hlavní cíl zisk, vždy vede ke koncentraci bohatství, a vždy tedy bude tvořit lidi, jako je Babiš. Vzpomeňme na vykutálené podnikatele jako byl Viktor Kožený, nebo Vladimír Železný, nebo současné postavy „krále exekutorů“ Tomáše Vrány, Pavla Tykače, nebo Zdeňka Bakaly. Miliardáři, často sponzoři velkých stran, svoje zájmy prosazují jinak než ve volbách – u nich platí, že promlouvají peníze.

Zatímco jedna skupina komerčních medií (MF Dnes, Lidové noviny) klidně ignoruje masové protesty, aby chránila svého vlastníka a premiéra, druhá (Hospodářské noviny) přináší podbízivý rozhovor s vlastníky investičního fondu, který drží pod krkem čtyři desítky tisíc nájemníků na Ostravsku. Rukojmím zájmu velkého byznysu se tak můžeme stát kdykoli, ani k tomu nepotřebujeme Marka Prchala.

Lidé, kteří dnes organizují protesty proti Babišovi, ale tak daleko nevidí. Místo kritiky systému se zaměřují na kritiku jednoho člověka a domnívají se, že jeho odstavení postačí k obnově té správné „liberální demokracie“. Často se odvolávají na rok 1989 nebo na „odkaz Václava Havla“. Ve skutečnosti je oligarchizace jen logickým vyústěním cesty, kterou jsme po roce 1989 nastoupili: zvyk-

li jsme si, že na bohatého se u nás bere větší ohled než na chudého, že zájem podnikatele váží víc než zájem obyčejného zaměstnance.

Řadě lidí to vyhovuje: pohoršují se až ve chvíli, kdy některý velkopodnikatel získá takový vliv, že zbytek elity nemá rovnou šanci svých privilegií využívat. Stačí uvést příklad Nečasova ministra Drábka a jeho „reformy“ systému podpor v nezaměstnanosti: liberálům nijak nevadilo, že komplikuje nezaměstnaným život a protiústavně je nutí pracovat pro zaměstnavatele zadarmo; netrápil je ani zpackaný inženýrský systém, který zastavil vyplácení dávek a řadu lidí tak existenčně ohrozil – vždyť šlo jen o nezaměstnané! Pohoršení byli až ve chvíli, kdy se ukázalo, že při zadávání veřejné zakázky na tento systém došlo k zvýhodnění jedné firmy na úkor ostatních.

Řešením tedy není vrátit se k „ideálům z roku 1989“, ale naopak je překonat. To samozřejmě nezna-

mená vrátit se k předchozímu režimu, který nebyl lepší (Babišovi se ostatně dobře dařilo za obou).

Řešením je dotažení demokracie do konce. Nestačí jen stále více oslabovaná politická práva. Musíme zavést systém ekonomické demokracie, ve které je bohatství společně spravováno všemi, kteří se na jeho vzniku podílejí – tedy kde ti, kteří v podniku pracují, mají co mluvit do svých pracovních podmínek, do ekonomické rozhodování firmy, a nakonec i do toho, kdo ji má řídit. Jen systém, která je takto demokratický, může zabránit koncentraci nadměrné moci v rukou nikým nevolených jedinců.

Současná parlamentní „levice“ se o nic takového snažit nebude. Jak ČSSD, tak KSČM systém nerovnosti vyhovuje a přizpůsobily se natolik, že ochotně dělají Babišovi poskoky. Je proto nutné poslat tyto strany do šrotu – důslednou demokracii prosadí jen skutečná levice.

li jsme si, že na bohatého se u nás bere větší ohled než na chudého, že zájem podnikatele váží víc než zájem obyčejného zaměstnance.

Řadě lidí to vyhovuje: pohoršují se až ve chvíli, kdy některý velkopodnikatel získá takový vliv, že zbytek elity nemá rovnou šanci svých privilegií využívat. Stačí uvést příklad Nečasova ministra Drábka a jeho „reformy“ systému podpor v nezaměstnanosti: liberálům nijak nevadilo, že komplikuje nezaměstnaným život a protiústavně je nutí pracovat pro zaměstnavatele zadarmo; netrápil je ani zpackaný inženýrský systém, který zastavil vyplácení dávek a řadu lidí tak existenčně ohrozil – vždyť šlo jen o nezaměstnané! Pohoršení byli až ve chvíli, kdy se ukázalo, že při zadávání veřejné zakázky na tento systém došlo k zvýhodnění jedné firmy na úkor ostatních.

Řešením tedy není vrátit se k „ideálům z roku 1989“, ale naopak je překonat. To samozřejmě nezna-

